

16 Φεβρουαρίου, 1994

[ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΠΕΤΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ,

Εφεσείων,

v.

ΝΙΚΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗ ΚΑΙ ΑΛΛΗΣ,

*Εφεσιβλήτων.**(Πολιτική Έφεση Αρ. 8166)*

Αμέλεια — Τροχαίο ατύχημα — Συντρέχουσα αμέλεια — Σύγκρουση αυτοκινήτου που προσπαθούσε να στρίψει δεξιά με αυτοκίνητο που ερχόταν από πίσω — Μαρτυρία ότι η οδηγός του αυτοκινήτου που προσπαθούσε να στρίψει δεξιά δεν είχε ελέγξει πλήρως το δρόμο πίσω της — Κρίθηκε ότι ήταν ένοχος συντρέχουσας αμέλειας κατά 30%.

5

Στις 2.12.87, η εφεσιβλήτη 2 οδηγούσε το αυτοκίνητο του συζύγου της, εφεσιβλήτου 1, με αριθμό QU 516, κατά μήκος της οδού Σπύρου Αραούζου στη Λεμεσό, με δυτική κατεύθυνση. Σε σημείο του δρόμου σε απόσταση 20 έως 25 μέτρα πριν την συμβολή του με την οδό Δημοσθένη Χατζηπαύλου, έδειξε με τον σηματοδότη ότι θα έστριβε δεξιά. Ενώ έστριβε δεξιά υπήρξε σύγκρουση με το αυτοκίνητο του εφεσειόντα, με αριθμό NC 822, που την ακολουθούσε. Στο σημείο εκείνο, κατά τον χρόνο του ατυχήματος, η οδός Σπύρου Αραούζου είχε την εξής ιδιομορφία: χωριζόταν στην μέση με διαχωριστική νησίδα και η δυτική κατεύθυνση του δρόμου ήταν χωρισμένη σε δύο λωρίδες κυκλοφορίας από τις οποίες η μεν αριστερή λωρίδα είχε πλάτος 12 πόδια περίπου ενώ η δεξιά λωρίδα είχε πλάτος 22 πόδια περίπου. Μετά το ατύχημα δημιουργήθηκε και τρίτη λωρίδα προς τα δεξιά για εκείνους που θα έστριβαν δεξιά.

10

15

Το πρωτόδικο Δικαστήριο, αφού αξιολόγησε τις ενώπιόν του προβληθείσες αντίθετες εκδοχές, αποδέχθηκε την εκδοχή της εφεσιβλήτης 2 που ήταν ότι, ενώ οδηγούσε στο αριστερό μέρος της δεξιάς λωρίδας ακολουθούμενη από ένα βαν ή μικρό λεωφορείο, και βρισκόταν σε απόσταση 20-25 μέτρων από την συμβολή της οδού Δημοσθένη Χατζηπαύλου, έδωσε σήμα με τον σηματοδότη της ότι θα έστριβε δεξιά, ελέγχοντας, κατά την στιγμή εκείνη, τον δρόμο πίσω της, χωρίς να δει το αυ-

20

25

- τοκίνητο του εφεσείοντα. Όταν πλησίασε στην συμβολή, χωρίς να ξαναελέγξει πίσω της, μετακινήθηκε στο δεξιό μέρος της δεξιάς λωρίδας για να στρίψει δεξιά στην οδό Δ. Χατζηπαιούλου, οπότε συγκρούστηκε με το αυτοκίνητο του εφεσείοντα, που οδηγείτο στο δεξιό μέρος της δεξιάς λωρίδας. Το πρωτόδικο Δικαστήριο απόρριψε την εκδοχή του εφεσείοντα ότι η εφεσίβλητη 2 αρχικά έδειχνε ότι θα έστριβε αριστερά και μετά έδειξε ότι θα έστριβε δεξιά και μετακινήθηκε προς τα δεξιά ενώ ο ίδιος βρισκόταν πολύ κοντά σ'αυτήν, και, με τα γεγονότα αυτά, βρήκε ότι αποκλειστική ευθύνη για το ατύχημα είχε ο εφεσείων.
- 5
- 10 Κατ' έφεση, ο εφεσείων δεν αρνήθηκε ότι είχε και ο ίδιος ευθύνη, αλλά ισχυρίστηκε ότι και η εφεσίβλητη 2 ήταν ένοχη συντρέχουσας αμέλειας.

Αποφασίσθηκε ότι:

- Η εφεσίβλητη 2 είχε καθήκον να ελέγξει το δρόμο πίσω της προτού στρίψει δεξιά, καθήκον που είχε γίνει εντονότερο λόγω της ιδιομορφίας του δρόμου στο σημείο εκείνο. Από τα ευρήματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου ήταν φανερό ότι η εφεσίβλητη 2, αν και είχε ελέγξει τον δρόμο πίσω της αμέσως πριν να δώσει το σήμα ότι θα έστριβε δεξιά, είχε παραλείψει να τον ξαναελέγξει προτού αρχίσει να στρίψει δεξιά, πράγμα που συνιστούσε αμέλεια που είχε συμβάλει στο ατύχημα. Η συντρέχουσα αμέλεια έπρεπε να υπολογισθεί στο 30%.
- 15
- 20

Η έφεση επιτράπηκε εν μέρει με έξοδα.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

- Constantinou v. Katsouris (1975) 1 C.L.R. 188,*
- 25 *Σαββίδης ν. Ηρακλέους (1992) 1 Α.Α.Δ. 1290,*
- Varnakides v. Papamichael (1970) 1 C.L.R. 367.*

Έφεση.

- Έφεση από τον εναγόμενο κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού (Παπάς, Ε.Δ.) που δόθηκε στις 4 Ιουνίου, 1990 (Αρ. Αγωγής 3554/88) με την οποία το Δικαστήριο επεδίκασε στον εναγόμενο 1 το ποσό των £620,- και στην εναγόμενη 2 το ποσό των £400,- ως αποζημιώσεις για σωματικές βλάβες που υπέστη η εναγόμενη 2 και για ζημιές που προκλήθηκαν στο αυτοκίνητο της
- 30
- :

εναγόμενης 2 και για ζημιές που προκλήθηκαν στο αυτοκίνητο του εναγομένου 1.

Γ. Αγαπίου, για τον Εφεσείοντα.

Αιμ. Θεοδούλου, για τους Εφεσίβλητους.

Cur. adv vult. 5

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου, θα δώσει ο Δικαστής κ. Α. Κούρρης.

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ.: Η έφεση στρέφεται εναντίον της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού, με την οποία επιδίκασε στον εφεσίβλητο 1 το ποσό των £620,- και στην εφεσίβλητη 2 το ποσό των £400,- ως αποζημιώσεις για σωματικές βλάβες που υπέστη η εφεσίβλητη 2 και για ζημιές που προκλήθηκαν στο αυτοκίνητο του εφεσίβλητου 1 σε τροχαίο ατύχημα το οποίο οφειλόταν, σύμφωνα με την απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου, στην αποκλειστική αμέλεια του εφεσείοντα. 10 15

Το πρωτόδικο Δικαστήριο αποφάσισε ότι ο εφεσείοντας ήταν ο αποκλειστικός υπαίτιος του επίδικου τροχαίου ατυχήματος και απέρριψε την ανταπαίτηση του εναντίον της εφεσίβλητης 2 για αποκλειστική αμέλεια ή συντρέχουσα αμέλειά της και για αποζημίωση καιή συνεισφορά σε τέτοιο βαθμό, όπως το Δικαστήριο ήθελε αποφασίσει για ότι ήθελε βρεθεί να πληρώσει στον εφεσίβλητο 1, πέραν της δικής του ευθύνης. 20

Ο καθορισμός των αποζημιώσεων δεν έχει εφεσιβληθεί.

Ο συνήγορος του εφεσείοντα ισχυρίστηκε ότι ο εφεσείοντας δεν ήταν ο αποκλειστικός υπαίτιος του επίδικου τροχαίου ατυχήματος. Ισχυρίζεται, ότι η εφεσίβλητη 2 υπέχει ευθύνη για συντρέχουσα αμέλεια. 25

Τα γεγονότα σε συντομία, είναι τα εξής: Στις 2/12/87, η εφεσίβλητη 2 οδηγούσε το αυτοκίνητο του συζύγου της, εφεσίβλητου 1, υπ' αριθμό QUS16 κατά μήκος της οδού Σπύρου Αραούζου στη Λεμεσό, με δυτική κατεύθυνση. Στο μέσο περίπου της οδού Σπύρου Αραούζου, υπάρχει νησίδα της τροχαίας που χωρίζει το δρόμο σε δύο κατευθύνσεις. Η εφεσίβλητη 2 οδηγούσε το αυτοκίνητο του συζύγου της επί του αριστερού μερους του δρόμου με δυτική κατεύθυνση, ο οποίος χωρίζεται σε δύο λωρίδες τροχαίας. Η αριστερή 30 35

λωρίδα της τροχαίας έχει περίπου 12 πόδια πλάτος και η δεξιά λωρίδα της τροχαίας έχει περίπου 22 πόδια πλάτος. Μετά το ατύχημα έγινε και τρίτη λωρίδα τροχαίας, πλησίον της νησίδας τροχαίας, την οποία πρέπει να ακολουθήσουν οχήματα τα οποία πρόκειται να στρίψουν δεξιά, εντός της οδού Δημοσθένους Χ' Παύλου.

5 Στην πιο πάνω ημερομηνία, η εφεσίβλητη 2 οδηγούσε το αυτοκίνητο του συζύγου της στη δεξιά λωρίδα του δρόμου και σε απόσταση 20-25 μέτρα πριν τη συμβολή της οδού Σπύρου Αραούζου με τη Δημοσθένη Χ' Παύλου, έδειξε με το δείκτη ότι θα έστριβε δεξιά.

10 Ενώ έστριβε δεξιά, ο εφεσεϊόντας, που οδηγούσε το αυτοκίνητό του NC822, συγκρούστηκε με το αυτοκίνητο της εφεσίβλητης 2. Οι ζημιές του αυτοκινήτου QU516 βρισκόταν στο δεξιό μπροστινό φτερό και την μπροστινή πόρτα, οι δε ζημιές του αυτοκινήτου NC822 βρισκόταν στο μπροστινό αριστερό φτερό και στον προφυλακτήρα,

15 καθότι το αυτοκίνητο της εφεσίβλητης 2, όταν έγινε το ατύχημα βρισκόταν σε διαγώνια θέση.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο απέρριψε την εκδοχή του εφεσεϊόντα και αποδέχτηκε τη μαρτυρία της εφεσίβλητης 2 και του μάρτυρα Ανδρέα Γεωργίου.

20 Ο εφεσεϊόντας κατέθεσε ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου ότι οδηγούσε στη δεξιά λωρίδα του δρόμου, πάντοτε βεβαίως με δυτική κατεύθυνση, και προσπερνούσε αυτοκίνητα τα οποία προχωρούσαν κατά μήκος της αριστερής λωρίδας του δρόμου. Μεταξύ των οχημάτων αυτών, ήταν και το αυτοκίνητο που οδηγούσε η εφεσίβλητη 2. Ο εφεσεϊόντας κατέθεσε ότι η εφεσίβλητη 2 έδειχνε με τον

25 δείκτη ότι θα έστριβε αριστερά και μετά έδειξε ότι θα έστριβε δεξιά και άρχισε να στρίβει δεξιά και επειδή ήταν πολύ πλησίον της, δηλαδή σε απόσταση 1 μέτρο από το αυτοκίνητό της, δεν μπόρεσε να αποφύγει το ατύχημα και συγκρούστηκε με το αυτοκίνητο της εφεσίβλητης 2.

30

Η εκδοχή της εφεσίβλητης 2 είναι ότι οδηγούσε το αυτοκίνητο του συζύγου της και κρατούσε την αριστερή μεριά της δεξιάς λωρίδας του δρόμου και ακολουθείτο από ένα βαν το οποίο οδηγούσε ο μάρτυρας Ανδρέας Γεωργίου. Επίσης, είπε ότι δεν μπορούσε να δει

35 το αυτοκίνητο του εφεσεϊόντα, διότι πίσω από το δικό της ήταν το βαν. Όταν βρισκόταν περίπου 20-25 μετρα από τη συμβολή του δρόμου με την οδό Δημοσθένη Χ' Παύλου, έδειξε με τον δείκτη ότι θα στρίψει δεξιά και όταν άρχισε να στρίβει άκουσε φρένα αυτοκινήτου και κτύπημα στο αυτοκίνητο της.

Ο Μ.Ε. Ανδρέας Γεωργίου, κατέθεσε ότι οδηγούσε μικρό λεωφορείο και ακολουθούσε την εφεσίβλητη 2, η οποία έδειξε με το σηματοδότη ότι θα έστριβε δεξιά και αφού κοίταξε το καθρεφτάκι του, πήρε την αριστερή μεριά του δρόμου για να την προσπεράσει και να ακολουθήσει την πορεία της λωρίδας τροχαίας που βρισκόταν στα αριστερά του δρόμου.

5

Ο πρωτόδικος Δικαστής, έκρινε ως εξής:

“Έν όψει των ανωτέρω το Δικαστήριο βρίσκει ότι η Ενάγουσα 2 ενώ οδηγεί το εν λόγω όχημα και από απόσταση 20-25 μέτρα έδειξε με το τραφικέιτορ ότι θα έστριβε δεξιά και ότι καθόν χρόνο ήταν έτοιμη να στρίψει και εφόσον έστριψε το τιμόνι, ο Εναγόμενος ο οποίος οδηγούσε το υπ’ αριθμό εγγραφής αυτοκίνητο NC 822 ακολουθώντας την, συγκρούστηκε επί του αυτοκινήτου της.

10

Βρίσκω επίσης ότι ο Εναγόμενος, έχοντας υπόψη μου το μήκος των ιχνών τροχοπεδήσεως του οχήματος του επί της ασφάλτου, όφειλε να είχε αντιληφθεί την Ενάγουσα 2 η οποία έδειχνε ότι θα έστριβε δεξιά από κάποια απόσταση και να λάβει τα δέοντα μέτρα ούτως ώστε να αποφευχθεί η σύγκρουση.

15

Επιπλέον ο Εναγόμενος απέτυχε να δείξει την προσήκουσα επιμέλεια και προσοχή και παρέλειψε επίσης να κρατεί τη δέουσα και/ή ασφαλή απόσταση ως προς το προπορευόμενο όχημα της Ενάγουσας 2.

20

Ως αποτέλεσμα βρίσκω ότι ο Εναγόμενος οδηγεί αμελώς. Επίσης το Δικαστήριο βρίσκει ότι ο μοναδικός υπαίτιος του δυστυχήματος είναι ο Εναγόμενος και η Ενάγουσα 2 ουδεμία ευθύνη φέρει για το δυστύχημα, ούτε έχει συντρέχουσα αμέλεια γι’ αυτό.”

25

Όπως αναφέραμε πιο πάνω, ο συνήγορος του εφεσείοντα δεν ισχυρίστηκε ότι ο πελάτης του δεν υπέχει ευθύνη για την επίδικη σύγκρουση. Ισχυρίζεται όμως, ότι η εφεσίβλητη 2 ευθύνεται για συντρέχουσα αμέλεια. Η εισήγησή του, αφορά το συμπέρασμα το οποίο το πρωτόδικο Δικαστήριο όφειλε αναπόφευκτα να είχε εξάξει από το γεγονός ότι η εφεσίβλητη 2 κοίταξε πίσω της, διαμέσου του καθρέφτη του αυτοκινήτου, όταν έδειξε με το δείκτη ότι θα στρίψει δεξιά και ότι προτού αρχίσει να στρίψει, προχώρησε 20-25 μέτρα, χωρίς να ξανακοιτάξει το δρόμο πίσω της, ώστε να βεβαιωθεί ότι το σήμα που έκανε με το δείκτη του αυτοκινήτου της έγινε αντιληπτό από όσους την ακολουθούσαν.

30

35

Πιστεύουμε ότι το συμπέρασμα που δυνατό να εξαχθεί από τα πιο πάνω γεγονότα, είναι ότι αν η εφεσίβλητη 2 προέβανε σε δεύτερο έλεγχο του δρόμου πριν να πραγματοποιήσει την πρόθεσή της να στρίψει δεξιά, ως όφειλε, δε θα έθετε σε κίνδυνο άλλα οχήματα που

5 την ακολουθούσαν, την παρουσία των οποίων όφειλε να είχε επισημάνει, καθότι ο Μ.Ε. Γεωργίου που οδηγούσε το βαν και ακολουθούσε την εφεσίβλητη 2, όταν αυτή έδειξε ότι θα έστριβε δεξιά, αυτός πήρε την αριστερή μεριά για να την προσπεράσει και να ακολουθήσει την πορεία της λωρίδας τροχαίας που βρισκόταν στα αριστερά.

10 Αυτό το καθήκον της γινόταν πιο έντονο, έχοντας υπόψη ότι η εφεσίβλητη 2 έπρεπε να πάρει ενωρίτερα το άκρο δεξιά του δρόμου, για να στρίψει προς τα δεξιά. Το γεγονός ότι κράτησε το αριστερό μέρος της πλάτους 22 ποδών λωρίδας, εύλογα μπορούσε να δημιουργήσει την εντύπωση ότι πρόθεσή της δεν ήταν να στρίψει προς

15 τα δεξιά.

Έχει επανειλημμένα λεχθεί ότι το Εφετείο βρίσκεται στην ίδια καλή θέση με το πρωτόδικο Δικαστήριο και έχει τις ίδιες δυνατότητες με αυτό να προβεί στα ορθά συμπεράσματα με βάση τα ευρήματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου αναφορικά με τα πραγματικά περιστατικά της κάθε υπόθεσης.

20

Με βάση τα πραγματικά περιστατικά της παρούσας υπόθεσης, κρίνουμε ότι η εφεσίβλητη 2 επέδειξε αμέλεια για τους λόγους που έχουμε ήδη εκθέσει και ότι συνέβαλε, με τη δική της αμέλεια, στην πρόκληση της επίδικης σύγκρουσης (Βλέπε, μεταξύ άλλων,

25 **Constantinou v. Katsouris and Another** (1975) 1 C.L.R. 188 και **Σαββίδης ν. Ηρακλέους** (1992) 1 Α.Α.Δ. 1290.

Στον καταμερισμό της ευθύνης μεταξύ δύο οδηγών, οι καθοριστικοί παράγοντες είναι η υπαιτιότητα και η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της αμέλειας των δύο οδηγών, της σύγκρουσης και της ζημιάς που προκλήθηκε και αποτελεί το αντικείμενο της δίκης [Βλέπε **Varnakides v. Papamichael and Another** (1970) 1 C.L.R. 367].

30

Θεωρούμε δε, ως λογικό και δίκαιο τον καταμερισμό της ευθύνης κατά το 30% στην εφεσίβλητη 2 και κατά το 70% στον εφεσείοντα.

Ενόψει των πιο πάνω, η έφεση επιτυγχάνει μερικώς και εκδίδεται απόφαση για συνεισφορά εναντίον της εφεσίβλητης 2 και υπέρ του εφεσείοντα μέχρι ποσοστού 30% επί του ποσού που επιδικάστηκε υπέρ του εφεσίβλητου 1, εναντίον του εφεσείοντα. Τα έξοδα ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου παραμένουν ως ήταν και εκ-

35

δίδεται διαταγή για έξοδα της παρούσας έφρασης υπέρ του εφρασειό-
ντα.

*Η έφραση επιτρέπεται εν μέρει με έξο-
δα.*